

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **H. X. C.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské nám. 5, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 1. 2019, č. j. 51 A 18/2018 - 68,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 1. 2019, č. j. 51 A 18/2018 - 68, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 1. 3. 2018, č. j. 101196-3/2018-OPL, žalovaný zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 15. 12. 2017, č. j. 3765/2017-HANOI-63/a (dále jen „velvyslanectví“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o upuštění od osobního podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty a zastaveno řízení o této žádosti podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, který rozsudkem ze dne 16. 1. 2019, č. j. 51 A 18/2018 - 68, zrušil jak rozhodnutí žalovaného, tak i rozhodnutí velvyslanectví, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností způsobenou nedostatečným vypořádáním pro věc podstatných rozkladových námitek. Správní orgány dostatečně nevysvětlily, proč nelze za důvod pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti považovat objektivní překážky na straně zastupitelského úřadu spočívající v omezení objednáčích systému. Při výkladu pojmu „odůvodněný případ“ nezohlednily vůbec skutečnost, že žalobce žádal o upuštění od povinnosti osobního podání právě v době, kdy žádný objednáčích systém nefungoval. Krajský soud odmítl, že by odůvodněným případem mohly být jen sociální a zdravotní důvody na straně žadatele. Je nutno sem zahrnout i důvody nastalé na straně zastupitelského úřadu, typicky nefunkčnost objednáčích systému. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs 213/2018 - 22. Ani přechod na nový objednáčích systém by neměl vést k tomu, že v průběhu jednoho měsíce nebudou mít žadatelé možnost podat žádost osobně či sjednat termín pro její podání, zvláště bylo-li toto plánované omezení provozu správním orgánům dlouhou dobu předem známo a včas o něm neinformovaly. Dále konstatoval, že čl. 8 směrnice č. 2011/98/ES ze dne 13. 12. 2011 nelze v řízení o žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání aplikovat, neboť uvedený článek se vztahuje až na věcné posouzení žádosti. V rámci posuzování žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti smí velvyslanectví zkoumat jen to, zda byly naplněny podmínky pro upuštění od povinnosti osobního podání.

III.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Namítl, že krajský soud nesprávně vyložil neurčitý právní pojem „odůvodněný případ“. Je totiž nutné rozlišovat mezi technickými překážkami, které zcela či částečně znemožňují objednání termínu v přiměřeném čase, a krátkodobým omezením spojeným s přechodem na nový objednáčích systém. Přechod na nový objednáčích systém je jasně časově ohraničený a sleduje legitimní cíl. Je třeba rovněž zohlednit, že se v dané věci jednalo o žádost o zaměstnaneckou kartu, nikoliv o okamžitou naléhavou potřebu návštěvy České republiky; časová naléhavost nebyla ani tvrzena. Ze zákona neplyne právo žadatele podávat žádost libovolně vždy a v jakémkoliv okamžiku. Oporu pro závěry stěžovatele poskytují rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2018, č. j. 11 A 120/2018 - 35, a Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 27. 6. 2018, č. j. 52 A 11/2018 - 164. Stěžovatel dále nesouhlasil s výkladem čl. 8 směrnice č. 2011/98/ES ze dne 13. 12. 2011 ze strany krajského soudu. Předmětné ustanovení žádným způsobem neomezuje členské státy ve stanovení okamžiku, ve kterém se odmítnou žádosti zabývat z důvodu překročení stanoveného objemu vstupů. Rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť krajský soud přehlédl, že správní orgány výklad pojmu „odůvodněný případ“ neomezily jen na sociální a zdravotní důvody, ale rovněž připustily, že se může jednat i o jiné situace. Tvrzení krajského soudu je tak nesprávné, neboť stěžovatel v napadeném rozhodnutí zdůvodnil, proč přechod na nový systém nepovažuje za odůvodněný případ. Konečně stěžovatel namítl, že krajský soud k jeho žádosti nenařídil ústní jednání. Na základě výše uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

IV.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že skutkově prakticky totožnou situací se zabýval již v případech rozsudků ze dne 19. 3. 2019, č. j. 4 Azs 22/2019 - 50, ze dne 26. 3. 2019, č. j. 4 Azs 25/2019 - 56, ze dne 13. 3. 2019, č. j. 6 Azs 30/2019 - 29, ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 39/2019 - 61, ze dne 7. 6. 2019, č. j. 4 Azs 83/2019 - 44, ze dne 9. 5. 2019, č. j. 4 Azs 86/2019 - 38, ze dne 22. 5. 2019, č. j. 1 Azs 90/2019 - 42, ze dne 9. 7. 2019, č. j. 7 Azs 57/2019 - 40, či ze dne 28. 8. 2019, č. j. 8 Azs 47/2019 - 61. Je přitom třeba zdůraznit, že znění jednotlivých napadených rozsudků krajského soudu je v uvedených věcech takřka doslovně totožné, přičemž rozdíly jsou převážně toliko formulační. V nyní posuzované věci neshledal Nejvyšší správní soud důvod odchýlit se od závěrů vyslovených v uvedených rozsudcích.

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Bylo by totiž předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Stejně jako v případech výše uvedených rozsudků přitom nelze než dospět k závěru, že odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu se jeví jako vnitřně rozporné, tzn. nepřezkoumatelné. Krajský soud totiž stěžovateli na jednu stranu vytkl, že se nezabýval tím, zda lze, popřípadě proč nelze omezení fungování objednáčského systému považovat za „odůvodněný případ“ pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu (body 27 - 39 odůvodnění napadeného rozsudku), hned nato však zkritizoval závěr správních orgánů, že „žalobcem namítané objektivní okolnosti na straně zastupitelského úřadu v podobě omezení jeho provozu, nelze pod odůvodněné případy podřadit“ (odstavce 41 a následující téhož rozsudku). Takové odůvodnění nemůže obstát. Pokud má být vadou správního rozhodnutí chybějící výklad neurčitého pojmu obsaženého v zákoně, nelze mu zároveň vytýkat, že tento pojem interpretuje nesprávně. Nepřezkoumatelný závěr nelze zároveň věcně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91). Krajský soud v druhé části svého rozsudku úvahy stěžovatele podrobně přezkoumal, přesto učinil závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Tím vlastní rozsudek zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.

[9] K námitce stěžovatele týkající se rozhodnutí věci bez jednání i přes výslovnou žádost stěžovatele o nařízení jednání, Nejvyšší správní soud uvádí, že rozhodnutí ve věci mimo jednání by samo o sobě bylo v pořádku, jelikož krajský soud učinil závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 s. ř. s.). Zároveň je ovšem třeba uvést, že rozhodnutí stěžovatele není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud se na tomto místě zcela shoduje s posouzením provedeným ve skutkově zcela totožné věci v rozsudku ze dne 26. 3. 2019, č. j. 4 Azs 25/2019 - 56, kde konstatoval, že „[s]právní orgány uvedly na samé hraně přezkoumatelnosti, resp. z jejich závěrů implicitně vyplývá, že nemožnost podávat žádosti o pobytová oprávnění po dobu zavádění nového

objednávacího systému nepovažují za odůvodněný případ, pro který by mělo být upuštěno od povinnosti podat žádost o pobytové oprávnění osobně. Podle Nejvyššího správního soudu je vzhledem k argumentaci žalobce v řízení o rozkladu a nesporným skutkovým okolnostem případu zřejmé, že správní orgány jeho argumentaci nepřijaly, byť některé argumenty vypořádaly mimoběžně. Nejvyšší správní soud připouští, že se správní orgány vysvětlení svých závěrů mohly věnovat podrobněji, resp. že mohly výslovně uvést, že nepřijímání žádostí o pobytové oprávnění po dobu zavádění nového systému není odůvodněným případem pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, nicméně i přesto provedené odůvodnění nebrání tomu, aby ze strany krajského soudu mohla být přezkoumána zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného.“

[10] Závěrem Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud považoval za žalovaného ministra zahraničních věcí, který však není samostatným správním orgánem. Směřuje-li žaloba proti rozhodnutí vedoucího ústředního orgánu státní správy, je žalovaným tento ústřední orgán [k postavení zastupitelského úřadu v obdobné věci, jako je ta nynější, srov. rozsudek ze dne 5. 12. 2018, č. j. 1 Azs 195/2018 - 48, část IV. a)]. Toto pochybení však nemohlo mít samo o sobě vliv na zákonnost rozhodnutí krajského soudu, neboť, jak vyplývá z uvedeného rozsudku, ministr zahraničních věcí je funkční složkou Ministerstva zahraničních věcí, a krajský soud tak fakticky jednal s Ministerstvem zahraničních věcí, byť za žalovaného označoval ministra.

[11] Vzhledem k výše uvedenému shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou. Rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[12] V dalším řízení krajský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu